54e jaar. — Nr 3. Dit nummer bestaat uit 8 bladzijden. Zaterdag, 12 Januari 1907.

Men schrijft in te Tongeren bij V. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, te Tongeren.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week : 6 fr. per jaar.
Twee - - 5 -
Een - - 4 -

Een blad afzonderlijk 10 centiemen.

De abonnementen zijn vooruit betaalbaar.

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad, 1 frank den drukregel.

EERSTE BLAD

TONGEREN, DEN 12 JANUARI 1907

VAN ALLES WAT.

Men hoort tegenwoordig veel spreken over den deernisvollen toestand waarin Frankrijk verkeert. Waar gaat dat naartoe ? Waarmede zal dat eindigen ? Dat vragen wij ons af, en wie zal het ons zeggen ?

Maar van waar is dat gekomen ? Welke zijn de oorzaken der ongelukken onzer Fransche broeders ? Zouden we op deze vraag niet mogen antwoorden, dat de katholieken met hun geluk gespeeld hebben ; dat ze hunne krachten verdeeld en verloren hebben door hunne inwendige en belachelijke twisten en krakeelen, en in plaats van eene groote en sterke partij te vormen, ze lafhelijk den moed hebben opgegeven tegenover de stoutmoedige rust- en vredestoorders.

Aan ons, Belgische katholieken, uit dien akeligen toestand de wijze lessen te trekken welke hij voor ons oplevert. Men leert tevens met schade of met schande ; maar 't is beter zonder die erge gevolgen te leeren. Onze vrijheden, onze rechten in zake van godsdienst beletten de Vrijmetselarij te rusten ; ons vrij onderwijs, zoo bloeiend en zoo hoog gewaardeerd door het Belgisch volk, verbittert onze tegenstrevers ; onze maatschappelijke werken en inrichtingen, die niets anders beoogen dan het algemeen welzijn en behoud onzer bevolking versperren den weg der antiklerikalen. Onze liberalen staan in geestverrukking voor eenen Combes en Clemenceau, en snakken naar de gelegenheid en den stond dat ze hunne meesters zullen kunnen evenaren.

Edoch die uur mag voor ons land niet slaan. Wij zijn de meerderheid en moeten de meerderheid blijven. Wat gedaan ? Wel hetgeen onze Fransche geburen niet hebben kunnen uitvoeren. Ons eigen vereenigen, onze rangen nauwer sluiten, onder één en hetzelfde katholiek vaandel, en tegen den vijand optreden met een eensgezinde, gerangschikte en onverdeelde menigte.

« Eendracht maakt Macht. » Versterken wij dus onze geleederen in steden en in dorpen ; standvastig en onwankelbaar in onze katholieke grondbeginselen, aan elkeen zijne vrijheid van denkwijze latende slechts in bijkomende zaken, laat ons vooruitzien met de overtuiging dat men inoogst wat men gezaid heeft.

* * *

Als de Koning, voor zijne gezondheid, naar het zuiden van Frankrijk zich begeeft, laten de socialistische bladen nooit na te schrijven : « Hoeveel werklieden zijn er niet die liggen te sterven in hutten of op zolderkamerkens ! »

Maar als gezel Vandervelde naar Wiesbaden gaat, om er zijne kostelijke gezondheid te verzorgen, dan vinden diezelfde roode organen dat zeer natuurlijk.

Daar is, inderdaad, niet veel buitengewoons in : wie de middels heeft, maakt er gebruik van. Maar waarom maken de socialistische bladen geene vergelijking tusschen gezel Vandervelde, die naar Wiesbaden kan gaan om zien te verzorgen en dearme werklieden die, intusschentijd, hier in 'België, honger en koude lijden ?

* * *

HET DOOPSEL UITGEWISCHT. — Uit eene stad der Charente Inférieure (Frankrijk) deelt men bijzonderheden mede over de potsierlijke middelen welke de Br.-Vrijmetselaars gebruiken om aan het voorhoofd der nieuwelingen in de Loge de sporen van hun doopsel uit te wisschen.

Zekere Z... had gevraagd om bij de vrijmetselarij aangesloten te worden. Buiten zijn weten deed men een streng onderzoek om te weten of de nieuweling soms geen alschuwelijke klerikaal was, die poogde de geheimen der Loge uit te vorschen en de Broeders te verraden.

Eindelijk stemde men erin toe den oningewijde in den tempel van Hiram toe te laten, doch op eene voorwaarde : hij zou de sakramentele uitwerksels van zijn doopsel laten... uitwisschen.

Om dat te doen stak men den kandidaat in een pas afgetapt wijnvat. De nieuwe Diogenes werd in die ton over en weder gerold en mocht er slechts uit komen na een half uur, toen hij van het hoofd tot de voeten met wijnmoer was besmeurd.

Zoo het schijnt waren alsdan al de sporen van zijn doopsel verdwenen !...

* * *

Volgens wettelijke opgave bedraagt de getalsterkte der staande legers, op gansch den aardbodem in vredestijd, 5.250,000 soldaten. Moesten al de legers op oorlogsvoet gebracht worden, er zouden 44,250,000 soldaten onder de wapens zijn. 't Is wel te zien dat wij in de eeuw van den vrede leven !

* * *

De groote nijverheidsbeweging, welke in ons land heerscht, wordt op onweerlegbare wijze bewezen door de spoorwegontvangsten : op 31 Augustus laatstleden had de Belgische Staat, voor de acht eerste maanden van het dienstjaar aan ontvangsten geïnd 167,600,000 fr. tegen 154,966,000 fr. in denzelfden duur verleden jaar, dat nochtans als een buitengewoon jaar beschouwd werd, de vermeerdering bedraagt bijgevolg 10,721,000 fr.

In deze vermeerdering komt de beweging van de reizigers voor met slechts 100,000 franken ; het is bijgevolg aan de beweging van de koopwaren dat deze toenemingt bijna geheel te danken is ; het koopwarenvervoer heeft in 1905 opgebracht 102,420,000 frank, en 112,752,000 frank in 1906.

Daar de oogsten geweest zijn en de meeste nijverheidsinrichtingen vele bestellingen bekomen hebben, wordt er voorzien dat de ontvangsten in 1906 de 260 millioen frank zullen nabijkomen, zegge meer dan 50 millioen frank vermeerdering in vijf jaar (207,700,000 fr. in 1901).

Een eenvoudige vergelijking : in 1901 bedroegen de ontvangsten van de gezamentijke spoorwegen in Nederland 48,951,200 gulden of dus 100,000,000 fr. in rond getal en deze van den belgischen Staat beliepen 228 millioen frank.

Vermogen van den Godsdienst.

In het hart van ieder mensch ligt een ingeboren verlangen naar geluk welk hij zoekt in God of wel in hem zelven en wat hem omringt.

Zoekt hij dit bij God, Wie alleen zijn waar geluk kan uitmaken, dan vindt hij rust, vrede, liefde, deugd : Zoekt hij het integendeel buiten Hem, in zich zelven of in de scherpsteen, zoo wordt hij een ongelukkig slaaf van den hoogmoed, de wulpsheid en andere ondeugden welke hem tot zijn ongeluk leiden.

Het getal nochtans der goddeloozen die op het einde huns leven niet terug komen en wenschen eene troostelijke eeuwigheid in te treden is klein : Diderot verlangde bij zijne dood eenen priester om zijne biecht te spreken : Zonder mij, zeide Condorcet sprekend van d'Alembert, zou de hij ondergedukt zijn : de aartsketter Voltaire volgens Dr Tronchin in zijne woede-razernij-aanvallen liet meer dan eens dezen akeligen kreet hooren : « Elias ! ik ben verlaten door God en de menschen » zijne hoogmoed was zoo vergestegen dat hij vol nijd en afgunst zegde : « Gelooft gij dat ik veel lijd met God aanhoudend te lasteren ! » Zou Jesus-Christus meer verstand hebben dan ik ?... Rousseau eveneens was zinneloos van hoovaardij : zoodat het soms wel gebeurt dat de brugkeer van goddeloozen moeilijk ja zelfs onmogelijk bijna wordt : door de langdurige twijfels, vrijwillige dolingen wordt de rechte rede zoo verduisterd, verblind dat die afgedwaalden niet meer vermogen het ware licht te zien en alzoo in eindelijke verblindheid deze wereld verlaten.... X.Y. Werm.

Esperanto.

Zal de algemeene wereldtaal dit maal gelukken ?

Het is buiten twijfel dat het Esperanto sedert eenige jaren eene groote aanbreiding heeft genomen. In alle landen, zelfs in Japonie, worden er tijdschriften in het Esperanto ingegeven. Wel een degelijk bewijs dat de taal van Doktor Zamenhof overal bijtreders heeft gevonden.

De Esperantisten hebben reeds twee algemeene vergaderingen gehouden, eene te Boulogne a. Zee en eene te Geneve, waarop meer dan duizend personen tegenwoordig waren.

In België bestaan er esperantische groepen te Antwerpen, Brussel, Leuven, Luik en Verviers, in welke steden ook avondlessen zijn ingericht. Het Antwerpschstadsbestuur heeft daarvoor zelfs een subsidie van 300 fr. toegestaan.

IETS VOOR DE VROUWEN.

« Ik weet niet waar ergens ik deze woorden op 'nen eenvoudigen grafzerk gebeiteld vond : « zij bracht blijdschap en vreugde in hare familie. » O, mochte iedere vrouw dezen schoonen lof bij haar afsterven verdienen. Blijdschap en vreugde rond haar verwekken, gelukkig wezen, doch zoodanig dat haar geluk uitstrate en de wezens rondom haar gelukkig make, zulks is de taak der vrouwe.

* * *

O moeder, weet toch dat de gulle lach op uwe lippen en 't blijde dat uit uwe oogen straalt, als de warme familiezon wezen moet, die uwen huiselijken haard steeds blijde verwarme en verlichte.

Dat man en kinderen u steeds blijgemutst en stralend van vreugd te huis vinden. De man, moegeslaafd van 't dagelijksch werk, ofwel sat is hij gelukkig als hij te huis de deugdelijke blijheid, en in die lucht van rein geluk en vreugde uitrusten mag. En dat zal zoo wezen, als moeder steeds jeugdig en vreugdig van herte is : want kinderen erven de inborst van moeder en niets zet zich zoo gemakkelijk voort dan vreugde.

O, 't zal dikwijls hard vallen zich blijde te toonen, vooral als duister en bang is thuis, als een ongeluk of lijden de familie teistert. Dan vooral doe uw eigen geweld aan, moeder, en door uw lijden heen, giet troost en gelatenheid roodom u. O ! een opbeurend blij woord van eene vrouw, schenkt meer troost aan man en kinderen, dan al de vertroostingen van honderde vrienden.

Helaas is 't niet een pijnlijk schouwspel, dat krakeelen en morren van sommige hui-moeders, ofwel dat eeuwig-eeuwig zagen en klagen over de gebuurvrouw, of over deze of gene personen ? Moeder, uwe kinderen hooren dat, uw man hoort dat, en 't gevolg ? Uwe kinderen ook gaan grillig en bijtend en barsch worden, en uw man zal het huis vluchten. En gevoelt ge dan niet dat dit uw leven versomhert, en lastiger maakt : weest blijgezind, doet goed uwe zaken, laat d'andere menschen stilleken voortdoen en laat ze in vrede. Ter wille van man en kinderen, die ge gelukkig maken kunt — en wien ge zulks verplicht zijt ! — Kom steeds lieftallig en aangenaam voor den dag en wilt ge die duurbare wezens behagen, een vrome lach en eene voorkomende vriendschap zijn honderde malen beter dan ijdele praal en rijke optooisels.

* * *

Edoch ! wil de vrouwe geluk rond haar zaaien, dat ze wel overtuigd weze dat eerst en vooral, zij zelve gelukkig wezen moet en dat ze die redens van geluk in de troostelijke waarheden van onzen godsdienst zoeken moet.

Ook nog, als we zeggen : wees de gelukzon van uwe familie, wees lieftallig en voorkomend, dat beteekent nu niet dat gen ontzenuwen moet en al te gemakkelijk worden. Er zijn oogenblikken dat uw persoon en houding ernst en soms misnoegdheid uitdrukken moeten, zooals in 't opvoeden van uwe kinderen en 't bestraffen van fouten. Dan past een somber en ernstig oog.

Anders, zaait vreugde met handsvollen rond.

Groote Tombola.

toegestaan door de bestuurlijke overheden, Ten voordeele van den Volksbond St-Maternus.

PRIJS PER LOT : **10 centiemen.**

GROOTE PRIJZEN : **1000 fr.**

— **Eene schoone koe** of **5 obligatiën der stad Brussel**, van 100 fr. en talrijke andere prijzen van waarde, zooals naaimachien, velo enz. enz.

Daarenboven, den 4e Zondag van iedere maand, te beginnen van 27 Januari aanstaande, uitloting eener obligatie (Brussel) waarde 100 fr.

Men kan nummers bekomen op het bureel van dit blad, in het lokaal van den Volksbond, (Hondstraat) enz.

GEMEENTERAAD
VAN TONGEREN.

Zitting van maandag 7e Januari 1907.

Tegenwoordig : MM. MEYERS, burgemeester, DELVIGNE en MODAVE, schepenen ; DECKERS, JACQUES, SCHAETZEN, STOFFELS, VAN ORMELIGGEN en ZEEGERS, leden.

M. VONCKEN verontschuldigt zich de zitting niet te kunnen bijwonen.

M. de BURGEMEESTER overhandigt de Herinneringsmedalie van Z. M. Leopold II aan de Eerw. Moeder Overste der Grauwzusters (sœur-Marie), aan Mme w. Dessers-Claes en aan Mme Moreau-Vanhaeren.

In naam van den raad wenscht hij geluk aan de gedecoreerde.

De raad gaat over tot de dagorde :

1. Proces-verbaal over den toestand der kas.

Het proces-verbaal meldt een overschot in ontvangsten van 21684,77 fr. — Goedgekeurd.

2. Aankoop van een huis in het Begijnhof.

M. MODAVE legt de kwestie uit. De stad heeft besloten veranderingen toe te brengen aan het huis bewoond door M. Renwart, bestierder van het slachthuis. Deze veranderingen zullen 4418 fr. kosten. Thans is een huis te koop voor 3850 fr. Dit huis is in goeden staat en is dichtbij het slachthuis gelegen. De stad heeft alle belang dit huis te koopen ; zij zal alsdan de ontworpen veranderingen aan de huidige woning niet behoeven uit te voeren.

Het voorstel om het huis in kwestie te koopen, wordt aangenomen.

3. Plan van rechtlijning der Kruisstraat, Staatsweg.

Geene reclamatien zijn gemaakt geworden bij het onderzoek van *commodo et incommodo* dat te dien einde gedempd geweest is.

M. de BURGEMEESTER geeft lezing van een ontwerp van beraadslaging, het plan van rechtlijning der Kruisstraat goedkeurend. — Goedgekeurd.

4. Reglement over het rondleuren.

M. de BURGEMEESTER zegt dat de Heer Gouverneur het onlangs gestemde reglement over het rondleuren, teruggestuurd heeft. Hij heeft er verschillige opmerkingen op gemaakt en een model van reglement over het rondleuren erbij gezonden.

Na verschillige opmerkingen, gemaakt door MM. den Burgemeester, Schaetzen en Zeegers, wordt het ontwerp van reglement, door den heer Gouverneur gemoden, goedgekeurd. — M. Schaetzen onthoudt zich.

5. Gemeente begroeting voor 1907.

M. de BURGEMEESTER geeft lezing van eene vraag tot verhooging van jaarwedde, van wege eenige gemeenteonderwijzers. Deze aanvraag is vergezeld van den volgenden loonstandaard, welken zij den raad verzoeken te stemmen :

De jaarwedde der onderwijzers zal berekend worden volgens den navermelde loonstandaard :

Aanvang-jaarwedde	1200	fr.
Na 2 jaren dienst	1300	fr.
» 4 » »	1400	»
» 6 » »	1500	»
» 8 » »	1600	»
» 10 » »	1700	»
» 12 » »	1800	»
» 14 » »	1900	»
» 16 » »	2000	»
» 18 » »	2100	»
» 20 » »	2200	»
» 22 » »	2300	»
» 24 » »	2400	»

M. de BURGEMEESTER zegt dat, volgens zijn persoonlijk gevoelen, hij altijd van oordeel geweest is dat 1100 fr. jaarwedde zeer weinig is voor een onderwijzer bij zijne benoeming. Wij geven jaarlijks 37,200 fr. uit aan het lager onderwijs. Zekere onderwijzers trekken 350 en de Bestuurder 500 fr. als leeraars der avondschool. Indien ik dus de kwestie van naderbij beschouw, vind ik dat hunne jaarwedde niet zoo onvoldoende is. Ik vraag mij af wat er van onze begrooling zou geworden zoo wij dezen loonstandaard aannamen. Indien wij alle aanvragen om verhooging van jaarwedde toestonden, zouden wij meer doen dan wij kunnen.

M. de Burgemeester besluit door zijne collegas te verzoeken de kwestie te onderzoeken, en uit te rekenen waar wij zouden uitkomen.

Er zijn nog aanvragen om verhooging van jaarwedde ingekomen, vanwege :

MM. Vanderyst, boodschapper op het stadhuis ; Flacon, opzichter der waterleiding ; Deraedt, Guffens, policieagenten ; Renier, leeraar aan de Teekenschool ; Nelissen, Bestierder der Gemeentejongensschool ; Pellaers, grafmaker, en Janssens, bestierder de stadswerken.

Al deze aanvragen worden naar de bevoegde commissie verzonden.

M. de SECRETARIS geeft lezing der verschillende artikels van de begrooting. Op de meeste dezer worden geene opmerkingen gemaakt

M. de BURGEMEESTER stelt aan den raad voor maandag aanstaande opnieuw bijeen te komen om de begrooting te stemmen. Intusschen kunnen wij de verschillende aanvragen om verhooging van jaarwedde onderzoeken. Indien er opmerkingen te maken zijn op het een of ander der artikels, verzoekt M. de Burgemeester de leden van den Raad het College hiervan te verwittigen. — Aangenomen.

Stads- & Provincienieuws

Paardenmarkt te Tongeren, DONDERDAG 14 FEBRUARI.

Op de Markt van Tongeren van donderdag waren te koop gesteld, 285 koeien en kalveren, 200 vette varkens en 1166 magere varkens, schapen 5, paarden 305.

Apotheek. — Zondagsrust.

Zondag zal de Apotheek van M. VANDERIJST alleen open blijven, van 12 uren 's middags tot 12 uren 's nachts, voor de dringende noodwendigheden.

De comptante betaling wordt vereischt.

Geestelijke benoemingen.

De E. H. J. Peeters, diaken, is professor benoemd van 't Vlaamsch in 't seminarie van St-Truiden.

Gemeenteraad van Tongeren.

Maandag 14 Jan. om 5 ure, openbare zitting.

Harmonie « Eburonenwacht ». — Zondag, 20 Januari, van 8 1/2 ure, *avondfeest* in de zalen der Helm.

Worden uitsluitelijk toegelaten de leden der Kleine Harmonie — der Koninklijke Concordia — Burgerbond — St-Sebastiaan en Unie.

Gezellig Avondfeest

gegeven door de Tooneelafdeeling van den Werkmanskring « *Ster der Toekomst* » in de zaal der « CONCORDIA » zondag 13 Januari ten half vijf.

PROGRAMMA.

PER TELEFOON, kluchtspel in een bedrijf door G. de Lattin.

Brand, eigenaar	J. NOELMANS.
Willem zijn zoon,	E. DECKERS.
Jan, hun knecht,	R. MORNARD.
Drie policieagenten	J. LIBOT. CL. BERKX. CL. VAN RAEMDONCK.
Piet de Spar,	P. CLAES.
Twee Pompiers,	A. PALMEN. J. SCHOUBBEN.

DE ANTIQUAIR, kluchtspel met zang in een bedrijf door L. Scheltjens.

Jan Krimpels, rentenier,	J. NOELMANS
Leander, zijn neef,	J. DOUCET.
Victor, Felix, Leo, Karel — vrienden van Leander,	C. VANSTRAELEN A. PALMEN. J. LIBOT. CL. BERKX.
Simon Stoppel, knecht,	P. CLAES.
Twee nachtwakers,	H. TIMMERMANS. C. VAN RAEMDONCK.

Openingsstuk en tusschenpoozen door de Harmonie « Eburonen Wacht ».

Kluchtliederen door E. BELLINGHAUZEN, en L. PIETERSHEIM.

Kostelooze ingang voor alle manspersonen.

Groote Tombola

OPGERICHT VOOR HET BOUWEN EENER *NIEUWE KERK* TE NEERREPEN, MET TOELATING DER PROVINCIE- EN GEMEENTEOVERHEID. — PRIJS VAN HET LOT : **50 centiemen.**

Veel meer dan 100 schoone prijzen, waarbij een eerste prijs van **1000 fr.** in geld ; verder, een PRACHTIG PAARD, een OVERSCHOONE KOE, NAAIMACHIEN, VELO, melkafroomer, tafelserviezen, verschillige horlogiën, schouw-, lavabo- en andere garnituren, wekkers, prijzen van 200 frank, van 100 frank en van 50 frank in geld, enz. enz.

Loten zijn te verkrijgen : Op ons bureel ; op dat van alle katholieke bladen van het arrondissement, bij den Wel Eerw. Heer pastoor van Neerrepen, — en bij alle winkeliers van het arrondissement, die boekskens met loten verlangen.

Fail-Mheer. — Beweging der bevolking in 1906 :

Geboorten :	23 mannelijke,	15 vrouwelijke ;
Intredingen :	8 »	11 »
Sterften :	15 »	10 »
Uittredingen :	7 »	8 »

Doodgeboren : 1 vrouwelijke.
Huwelijken : 11
Vermeerdering der bevolking : 11 mannelijk, 8 vrouwelijk ;
Bevolking op 31 dec. 1906 : 1225.
Getal lotelingen voor 1907 : 15.

— Heel de gemeente neemt innig deel in het smartvol verlies dat onze beminde E. H. Kapelaan door het afsterven van zijn dierbaren vader komt te ondergaan. Dit is de tweede maal op minder dan eene maand dat Z. E. in zijn teederste gevoelens wordt getroffen : eerst door het overlijden zijner geliefde moeder en nu door dit van zijn geachten vader, die beiden bij hem inwoonden. Zij rusten in vrede !

NIEUWS
uit de Stad en de Provincie Luik

VIVEGNIS. — ONGEVAL. — Een daglooner, zekere G., oud 80 jaar, wilde op het platform springen van een voorbijrijdenden tram. Hij gleed uit, viel ten gronde en kwam met den rechtervoet onder de raderen van 't zware rijtuig. Het lidmaat werd letterlijk vermorzeld.

ST-NIKLAAS-BIJ-LUIK. — DOODELIJK TRAMONGELUK. — Verleden dinsdag namiddag, rond half zes, is er een vreeselijk tramongeval gebeurd op de lijn van den spoorweg Luik-Hollogne. Een dertigjarig meisje, met name Conve, stapte, met een emmer water in de hand, over de tramlijn, op het oogenblik dat een tram aangerold kwam. Zij verhaastte hare schreden, doch gleed uit en viel op de sporen. De watt-

Ter wille, eener vrouw

25e VERVOLG.

De eerste oogenblikken nadat Morgrave op het dek was neergevallen, ontving hij geene hulp van een onzer, waarschijnlijk omdat wij te verbaasd waren om iets te doen. Toen hielden Mulhausen en ik hem op en begaven hem op de lantaarn van het schip. De kapitein was onder-wijl den trap afgeseild en begaven wij ons te halen, waarvan wij Morgrave daarop iets tusschen de lippen schonken. Dadelijk daarop kwam hij weer bij.

— Wat is er gebeurd ? vroeg hij, toen hij weer zat en rond zich staarde.

— Gij zijt in zwijm gevallen, antwoordde ik, ik geloof een weinig koel, hoe gevoelt gij u than.

— Heel goed, antwoordde hij, ofschoon zijn blik de woorden logen-traffe, ik moet bepaald een zonnesteek gehad hebben, anders kan ik het niet begrijpen. Ik ben u zeer erkentelijk voor hetgeen ge voor mij deedt.

Maar de kapitein vond dat niet voldoende. Hij stond er op, hem nog wat geestrijk vocht te geven en nadat Morgrave dat gebruikt had ging hij weer naar zijne hut, ons de gelegenheid latend van zijn gedrag te denken wat wij wilden.

Wat mij betreft moet ik erkennen dat deze onbeduidende gebeurtenis een zeer ongunstigen indruk op mij maakte. Ik herinnerde mij thansweer zijne ontsteltenis toen hij hoorde dat wij Argentinië gingen verlaten en zijne blijkbaar blijdschap toen hij, op een desbetreffende vraag in welke richting wij Godfrey Blake gingen zoeken, ten antwoord had gekregen dat wij Zuid- en niet Noordwaarts zouden gaan. Zou hij, vroeg ik mij af, al dien tijd iets van Blake's doen en laten geweten hebben ? Was dat het geval, dan was zijne ontsteltenis het gevolg ervan dat wij het spoor gevonden hadden.

Er was iets onaangenaams in het geval, en het werd er niet beter op, hoe meer ik nadacht. Dit weet ik wel, dat ik Richard nog meer wantrouwde dan ik ooit deed. Na het ontbijt hielden wij *kriegsraad* in de kamer, die de kapitein ons afstond. Mulhausen was tegenwoordig en gaf ons de bewijzen, die wij noodig hadden en die hij ons te Buenos-Ayres beloofd had. Die bestonden uit eenen brief en twee telegrammen van een vriend op Cuba.

In den brief stond dat de vriend ontdekte dat ongeveer 2 a 3 jaar geleden een Engelschman, Blake genaamd, door Spaansche troepen op Cuba was gevangen, kort nadat hij met een bende opstandelingen uit de Vereenigde-Staten was gekomen. Hij was toen ter dood veroordeeld, doch om de oorzaak andere teden was dit vonnis niet uitgevoerd en was hij het land ingezonden, waar hij als een gevangene werd gehouden. Dan volgde de beschrijving, die naar zuster en notaris zegden, met het signalement overeenkwam.

In een der telegrammen werd de naam der stad genoemd, waar hij gevangen zat en het andere, van lateren datum, deelde mede dat er een oproer was geweest in de gevangenis, en dat Blake met drie anderen eerlang gevonnisd zouden worden, omdat zij pogingen hadden gedaan om te ontsnappen.

Hoe gaarne ik mijner geliefde ook dit zeer treurig nieuws had bespaard, gevoelde ik toch dat het niet paste, zulks te doen. Indien zij den ernst van den toestand wilde beseffen, iets waarop zij alle recht had, was het noodig dat zij alles zou weten. Dat het laatste telegram haar verschrikte, kon ik zien.

— Wat denkt ge dat ze met hem zullen doen ? vroeg zij, na eenig stilzwijgen. Ge meent toch niet dat er kans is dat zij hem — zij zweeg even en zag ons angstig aan — zullen dooden ?

Om te voorkomen dat Mulhausen zou zeggen wat hij er van dacht, schopte ik onder de tafel, en hoopte hem daardoor zijne woorden in te houden.

— Natuurlijk niet, antwoordde ik, waarschijnlijk zullen zij zijne gevangenschap verlengen, doch als de inlichtingen van M. Mulhausen juist zijn, waaraan ik geen reden heb om te twijfelen, dienen wij ter plaatse te zijn voor wij iets doen kunnen, en moeten wij een plan beramen om hem bij zijne ontvluchting behulpzaam te wezen. Het zou wel vreemd zijn als wij daar niets op vonden. Wij hebben nog tijd genoeg daarvoor en moeten er allen eens over denken.

— Ik zal mijn best wel doen, zegde jufvrouw Priscilla, en deze weinige woorden waren voldoende om Mildred weder op te beuren. De gedachte alleen, dat die deftige jufvr. Priscilla, de type eener waardige oude jonge jufvrouw, een plan zou beramen om een gevangene te doen ontsnappen uit eene Spaansche gevangenis, was grappig genoeg om iemand te doen glimlachen.

En nu de tijd dringt en er nog zooveel belangrijks te vertellen valt, en ik slechts over weinig ruimte beschik, om alles mede te deelen, zal ik van het overige maar een reis geven hij mijnheer en mevrouw Schetzen mij verteld en dan kort overzicht te geven van hetgeen geschiedde voor wij eindelijk de kust van Cuba zagen.

Gelukkig hadden wij prachtig weder, en ofschoon onze boot niet in elk opzicht voor passagiers was ingericht, bleek zij, gelijk de eigenaar had verzekerd, zeer snelvarend te zijn. En wat onze medereizigers betreft, hoewel wij niet aangenaam tegenover elkaar hadden gestaan, toen de reis begon, stond ik zelf verbaasd hoe spoedig wij op beteren voet waren gekomen.

Na dien eersten dag, toen wij Argentinië hadden verlaten, veranderde Morgrave merkbaar en het scheen alsof hij alles wilde doen wat mogelijk was om den indruk, die zijne zwakheid had gemaakt, uit te wisschen. Maar vooral in Mulhausen bemerkte ik groote verandering, tot mijne verrassing bleek hij bij nadere kennismaking, een vrooljk reisgezel te zijn.

Ofschoon hij geen geheim maakte van zijn verleden en mettegen-taande wij er allen van overtuigd waren, dat hij een oplichter was van de ergste soort, konden wij toch, nu wij dagelijks met hem in aanraking kwamen, niets anders dan zekenen, dat hij een aangenaam mensch was. Hij had steeds iets humoristisch in zijne gesprekken ; eene eigenaardige manier om de dingen te beschouwen ; hij had bijna elk deel van de wereld bezocht en was daardoor iemand, die veel wist te verhalen.

Tegenover de dames, en zonderling genoeg, vooral tegenover zijne oude vijandin, jufvrouw Priscilla, was hij de beleefdheid en vriendelijkheid zelf. Mildred behandelde hij met zeeren eerbied, waardoor ik mij, ik ben zwak genoeg zulks te bekennen, gevleid gevoelde. In een woord, zijne handelwijze was onbegrijpelijk. Hij was altijd vermakelijk, steeds beleefd, altijd gereed om ieder van dienst te zijn, en toen wij den evenaar waren gepasseerd, was zelfs Mildred, die, wat te begrijpen was, zijn verraderlijk doen jegens haren broeder niet vergeten kon, hem gaan beschouwen, zoo al niet met vriendschap, dan toch met een geheel anderen blik dan, ik onder andere omstandigheden, mogelijk zou hebben geacht.

Inderdaad, wanneer ik thans, na al wat er gebeurde, nog aan die dingen denk, geloof ik dat wij, al hadden wij er maar geen het geene betere gelegenheid dan hem konden vinden, om 's mans vertrouwen te winnen. Ik herinner mij niet, ooit een eigenaardiger karakter te hebben ontdekt. Dikwijls, wanneer wij 's morgends alleen waren voor op het schip of des avonds op het dek heen en weer wandelden, als de dames reeds ter ruste waren, vertelde hij mij staaltjes uit zijn leven, die allermerkwaardigst waren.

Hij was de zoon van een Methodisten geestelijke in Baltimore. Zijn vader was gestorven toen hij ongeveer een jaar oud was en nog vóór hij zes jaar was, was zijne moeder hertrouwd. De wreedheid van zijn stiefvader, noopte hem zijn huis te verlaten ; eenige dagen nadat hij zijn veertiende jaar had bereikt, liep hij weg. Toen werd hij boodschappenjongen te New-York en daarna jongste klerk bij eene wijnkoopersfirma in die stad ; van daar kwam hij bij eene stoomvaartmaatschappij, waar zijn zucht tot reizen en de zee geboren werd. Zes jaren later, nadat hij zich door groote spaarzaamheid een kapitaal van vijf-honderd dollars gemaakt had, ging hij in spoorwegen speculeeren.

Hij won er echter niet veel bij en ging toen naar Mexico, waar hij vijf jaar lang een afwisselend leven leidde en daarop naar de Vereenigde-Staten terugkeerde, eerst als beambte bij den Transcontinental Spoorweg, om later over te gaan bij de Atlantische Stoomvaart. Een meer afwisselend leven heeft zeker nooit iemand gekend. Hij had van alles kennis opgedaan en als ik zijne ondervinding vergelijk met mijn gemakkelijk leventje, moet ik bekennen, dat hij in menig opzicht feitelijk boven mij stond.

XIV.

Eindelijk, na eene reis, die ons eene eeuwigheid had toegeschenen, verlieten wij Trinidad en gingen de Caraïbische zee in. Binnen een week konden wij nu, als alles goed ging, de plaats onzer bestemming bereiken en zou het eigenlijke en gevaarlijke werk beginnen. Onze vriend, de kapitein, was nu geheel en al ingelicht en had buitengewone belangstelling in onze plannen betoond

Tal van plannen hadden wij gemaakt om Blake te kunnen bevrijden, doch geen er van scheen ons te voldoen. Wij tastten feitelijk in het duister en, zoolang wij de kaart van het land niet kenden, konden wij eigenlijk geen besluit nemen. Het was een donkere en vrij stormachtige avond, toen wij de kust van Cuba in het gezicht kregen. De zee stond hoog en al verzekerde ons de kapitein ook het tegendeel, mij kwam het voor dat de wind hem meer tegen was dan hij gewild had.

Het was onze bedoeling onder de kust te blijven tot het krieken van den dag, aangezien het dan veiliger zou zijn de haven van Porlillo binnen te loopen, de havenplaats het dichtste gelegen bij San Juan, waar Blake gevangen zat. Zelfs kapitein Brown, die er alles van weten kon, moest erkennen, dat het hier eene gevaarlijke kust was, vol riffen en klippen, waarop menig schip ten gronde was gegaan.

Mildred bekende mij den volgenden morgend dat zij dien nacht geen oog hadden toe gedaan, en ik had evenmin geslapen. Jufvr. Hemp en Vargenal bekenden later hetzelfde. Dit is zeker, dat ik bij het eerste aanbreken van den dag op het dek was.

Ver weg even boven de waterlijn zagen wij een donne lijn, die volgens den kapitein het land was.

— Ziedaar, zegde hij, dat is het eiland.

— Is dat Cuba dus ? vroeg ik.

— Juist. Cuba, de schoonste parel in de Spaansche kroon.

— Dan zullen wij nu spoedig zien wat de Voorzienigheid ons daar voorbeschikt heeft. Of Godfrey wel droomen zal hoe dicht zijne zuster bij hem is ? Eene andere vraag is wat wij doen moeten, het is duizend tegen een of er een Engelsche consul in die plaats is en al is er een en Blake is daar gevangen, dan zullen er nog maanden over heen gaan vóór hij vrij komt.

— Volg mijn raad, zegde de kapitein, ga niet naar een consul. Help hem ontvluchten als ge kunt, doch zorg er tevens voor dat ge zelf niet achter de grendels komt. Ik heb zelf eenige ondervinding gehad van Spaansche gevangenissen en ik kan u verzekeren dat er plezierigere plaatsen zijn om uwen tijd door te brengen. Ik beklag den armen kerel als hij daar drie jaar gezeten heeft. Hij moet er dan nu wel genoeg van hebben en ik geloof dat hij liever dadelijk doodgeschoten wil worden dan er nog een jaar te zitten.

Zoodra het licht genoeg was om te kunnen zien wat wij deden, veranderden wij van koers en stuurden op de haven van Portillo aan. Het was slechts een kleine haven, niet meer dan driekwart mijl lang bij een halve mijl diepte en aan alle kanten begrensd door heuvels met dik hout begroeid. Aan de noordelijke en oostelijke zijden lag de stad, die misschien drie honderd huizen telde, meest in witten steen gebouwd.

Het geheel met dien blauwen hemel en die blauwe zee, die groene heuvelen, die witte huizen leverden een aanblik, dien ik mijn leven lang niet zal vergeten.

In de haven gekomen, ankerden wij naast een grooten lichter, die midden in de baai lag en de kapitein begon dadelijk kolen te laden, als wilde hij daardoor te kennen geven dat wij alleen daarom hier binnengeloopen waren. Wij gebruikten zwijgend ons ontbijt en begaven ons daarna onmiddellijk naar de kaartenkamer om een krijgsraad te houden. Voor mij zelf had ik heel wat plannen gemaakt om Godfrey Blake te bevrijden, doch nu het oogenblik van handelen was gekomen bleken zij alle onuitvoerbaar. Mulhausen echter had met zijne gewone handigheid een plan gemaakt dat schijnbaar alle kansen van gelukken bood.

(Wordt voortgezet).